

Nagy Gerzson

Vita nuova

Kihajolok az ablakon, cigarettára gyűjtök. A feleségem leszaladt valakihez, gyorsan elszívok egy szálát. Három hete folyamatosan ez a rekkenő hőség, nem szereti, ha nyitogatom az ablakot. Azt sem, ha cigizek. Hőség és csörömpölés. A szelektív kukák két utcával lejjebb vannak, mégis olyan, mintha az ablak alatt zúznák szilánkosra az üveget. Közéledik a busz, a gumik surrogása alapján mindjárt feltűnik a kanyarban. Szemüveg nélkül homályosan látom a megállóban ácsorgó alakokat. Két nő beszélget.

Alig aludtam az éjjel, mondja a virágmintás szoknyás. Könyökével a panelház bejárata előtti kőpárkányra támaszkodik. Világosbarna haja félig takarja az arcát, bal kezében vékony könyvet szorongat. Feljössz, kérdezi a másik, rövidhajú. Nem, köszí, csak visszahoztam ezt. Felemeli a könyvet. A rövidhajú hátával tartja az üvegbetétet vaskaput. Ja, persze. Meg is feledkeztem róla. Elolvastad? A virágmintás szoknyás be akarja vallani, hogy nem olvasta végig a könyvet, sokáig küzdött vele, a hatvanadik oldalán feladta. Igen, nagyon tetszett, feleli. Maradhat nálad, mondja a rövidhajú. Hátha elolvassa anyukád is. A virágmintás szoknyás bólint. Miért nem tudtál aludni? A busz elrobog mellettük, a falhoz lapulnak. A virágmintás szoknyás lehajtja a fejét, blúza gallérját az orrára húzza. A rövidhajú észreveszi a felcsúszott blúz alatt a köldökét. Valaha hordott ő is ilyen rövid felsőket, a gimnáziumban, haspólónak hívták, ma már nem hord, a vágás miatt. A busz megkerüli a muskátlikkal teleültetett kis teret, a sofőr leállítja a motort. Nincs is vágásom, gondolja a rövidhajú, bárcsak volna. A hajamat kellene festeni, ne látszanak az ősz hajszálak. Talán még ráérek, még nem feltűnő. A virágmintás szoknyás a busz felé fordul, a felszállókat figyeli. Egy gimnazista korú fiú kibámul az ablakon. Világít a telefon képernyője a tenyerében, de a fiú nem a telefont nézi. A virágmintás szoknyás úgy érzi, a fiú az ő virágmintás szoknyáját bámulja. Elkapja a tekintetét. Anyukám nem fogja elolvasni, mondja. Sosem olvasott. Most meg a szürkehályog miatt már nem is tud. De felolvashatod neki. A virágmintás szoknyás elképzeli, hogy az ágy szélére ül, ölébe veszi a könyvet, görnyedve fölé hajol, kevés a fény, a redőnyt előzőleg le kellett eresztetni, most csak a redőny apró résein süt be a nap, hunyorog, nem, inkább a fotelbe ül, felhúzza a lábát, a könyv billeg a térdén, olvas, unja, az anya elalszik. Meghal. Ki hal meg. Köhögött, mondja. Szárazon, halkan, de nem tudtam tőle aludni. Készültem, hogy be kell menni hozzá. Hogy szólítani fog. Egész éjjel erre készültem. Nem szólított, mégsem mertem elaludni, vagyis tudod, milyen ébren alszik az ember, ha veszély van. Menjünk fel, főzök egy kávét, mondja a rövidhajú. A buszvezető beindítja a motort, de a busz nem mozdul, a virágmintás szoknyás vár, rázza a fejét, nem, mennie kell vissza. Elkísérek, mondja a rövidhajú. Tapogatja a zsebét, ott a kulcs. Strandpapucs van a lábán, óvatosan kilép a vaskapu elől, megragadja a kilincset, tartja, de nem eléggé, a kapu elrántja a kezét, dögve becsapódik. Remeg az üveg. Rossz ez a cucc, a szöcskeláb, vagy mi, tudod, a kapu felső sarkára mutat, elromlott két hónapja, nem képesek megjavítani. A házmester dolga, mondja a virágmintás szoknyás. Elindulnak lefelé az utcán. Az autók szorosan parkolnak a járda peremén, halszálkában, ez persze eszembe jut, gondolja a

rövidhajú, hogy halszálla, szöcskeláb, az milyen hülyeség. A járda másik oldalán a sövény foltokban kiégve, barna, töredezett. Nem férnek el mindenütt egymás mellett. A kőrísa lombja belóg a járda síkjába. Csattog a papucs talpa a betonon.

Lefordulnak a meredek utcán. Mikor is költöztél ide, kérdezi a rövidhajú. Két éve? Két és fél, feleli a virágmintás szoknyás. Novemberben lesz három. Az orvosok akkor azt mondták anyámról, pár hónapja van. Már az orvosokban sem lehet bízni. A tízemeletes előtt kisebb csoportosulás, a kutyák pórása összegabalyodott, egy kopasz férfi mélyre hajolva próbálja kibogozni. Csillog a feje tetején az izzadság. Pepi, Pepi, gyere ide, Pepi, gyere ide azonnal. Egyre több a kutyás, mondja a rövidhajú. Gyerekkoromban megharapott egy. Egy mi? Egy kutyás? Ne röhögtes, begörccsölök. Egy kutya. Azóta félek tőlük. Emlékszem, mesélted még a fősulin. A rövidhajú az ajkához érinti a mutatóujját. A nővéremet itt harapta meg. Ugyanaz, aki engem. A nővérem mégsem fél. Tudod, vidéken nem sétáltatják a kutyákat. Fussák ki magukat az udvaron vagy a kertben. Érettségi találkozóra mentem haza, apám még élt, a szomszédék kutyája kirágta a kerítést, vagy átugrott, megfojtotta a gyöngytyúkokat. Mind a harmincat. Mit csináltak vele? Fogalmam sincs. Agyonverték. Dehát nem mindegy? Apámnak a gyöngytyúk volt a mindene. Feljössz, megisszuk nálam a kávé. Tegnap vettem új kapszulát. Nem akarok zavarni. Nem zavarasz, anyám úgyis alszik. A virágmintás szoknyás az órájára pillant. Megint nem jár. Elfelejtettem felhúzni. A kistáskából előveszi a telefont, fenébe, ennyi az idő, talán már fel is ébredt. Csak hazakisértelek, mondja a rövidhajú. Várj egy kicsit, feleli a virágmintás szoknyás. Nincs kedvem felmenni most. Ha ébren van, dühös lesz, mert késtem. Ki nem állhatja, ha kések. Csak a vendégeket utálja jobban. Mézes-mázos, jópofizik velük, aztán ha elmentek, rám zúdítja az összes keserűségét, minek hoztam ezeket ide, hogy a nyomorát lássák, a háta mögött suttogjanak, mikor fog elpatkolni. Később megnyugszik. Fekszik, nézi a plafont, tudod, a plafonon a foltokat, azokat nézi, biztosan emlékeztetik valamire. Csörömpölés, atlétás kisfiú sőrösüveget dobál a zöld színű kukába. Nyújtózik, hogy a lyukat elérje. Kutyás férfi közeledik, csíkos pólóban, ugyanaz, aki az előbb a pórásokat bogozta, a feje két oldalán erős, szinte göndör és sötét a haj. Pedig kopasz, gondolja a rövidhajú, lehetett látni, amikor lehajolt. A férfi közelebb lép, a virágmintás szoknyás szoknyáját nézi, nem, a seggét nézi, mosolyog, a rövidhajú is mosolyog, de a férfi nem figyel rá, a rövidhajú most érzi meg, hogy a kutya szimatolja a bokáját, kíséj inkább vissza, mondja. Mennek felfelé a meredek utcán, a papucs talpa csattog a betonon, kicsúszik a rövidhajú lába, a gumi feldörzsölte a lábujjai között, a kopasz férfi megy előttük, oldalzsebes rövidnadrágban, túracipőben, gyorsan halad, vonszolja a kutyát maga után, a kutya megtorpan, szaglássza a fűvet, a beton repedései alól kinőtt fűcsomókat, megfeszített nyakkal ellenszegül a pórásnak. A férje otthon van, gondolja a rövidhajú, minek hozta magával a kulcsot. Nyomja a csípőcsontját. A férje folyton ezzel piszkálja, minek kell ennyi kulcs egy kulcsosomóra. És a kulcstartó is. Hogy ne keveredjenek össze. A férje szerint nem keverednek össze. A kulcsosomókat kulcstartó nélkül is meg lehet különböztetni. Ő mindig csak azt viszi magával, amire éppen szüksége van. De ha közben kiderül, hogy másra is szüksége lesz?

A buszfordulóhoz érnek. Az utolsó előtti szürke panel a felső oldalon, a virágmintás szoknyás számolja a házakat, így tudta megjegyezni, rosszul tájékozódik. Gyakran eltéved. Annak idején fogta az anyja kezét, ha együtt közlekedtek a városban.

Hiába olvasta el a menetrendet, memorizálta az útvonalat, rossz irányban szállt fel a villamosra. Felnézett az égre, támpontot keresett, szédült, fordított tériszony. Biztosan erre is van valami kifejezés. A kapu döngve becsapódik. Ez ki volt, kérdezi a rövidhajú, tenyerét a szeme fölé emeli, az üveghez támaszkodik, persze, gondolhattam volna. A házmester, kérdezi a virágmintás szoknyás. Nem, igazából nincs házmester. A szomszéd volt. Mérgezi a virágainkat. Hogyhogy nincs házmester? Ekkora házban kötelező. A rövidhajú legyint. Lehet, nem érdekel. Valami permettel fújja a sajátjait, a rózsákat, a szirmok aprók, de egész nyáron virágzik, sőt, május végétől, a szél átfújja hozzánk a permetet. A leander nem szereti. Megbarnulnak a levelek. Miért nem szóltok neki? A férjem már szólt, de nem történt semmi. Semmi? Semmi. Hát mérgezzétek ti is az övét. A rózsákat? A rózsákat nem. És különben is, onnan fúj a szél. Rózsákat nem szabad mérgezni. Meghallják a buszt, hátranéznek, még csak a kanyarban jár, a gumik erős csikorgása alapján saccolták közelebbre. A sofőr leállítja a motort, kiszáll, cigarettát vesz elő. Ezt ismerem, ne nézz oda, súgja a virágmintás szoknyás. Ne lepődj meg, bámulni fog. Engem, kérdezi a rövidhajú. Téged is. Meg engem, mindenkit. Mindenkit bámul. A rövidhajú a szeme sarkából látja, hogy a sofőr a busz orrának támaszkodik, beszívja a füstöt, magasra fújja. Ismerős neki. Odafordítja a fejét, nem, csak hasonlít valakire. Ne nézd, mondja a virágmintás szoknyás. A rövidhajú képtelen mozdulni, a füstöt figyel, ahogy oszlik a levegőben. De nem bámul. Lehet, hogy téged mégsem. Talán tévedtem, és nem mindenkit. Ide se bagózik, mondja a rövidhajú nevetve. Szabad ott dohányozni? Nem veszélyes? Felrobban a busz. Akkor ez egy másik, mondja a virágmintás szoknyás. Másik sofőr. De most már igazán mennem kell. Átöleli a rövidhajút, elindul lefelé. Megtorpan. A könyved, elfelejtettem visszaadni. Megyek veled egy darabig, mondja a rövidhajú, lábát a papucsba dugja, csoszogva lép kettőt, egymásba karolnak. Fáradt vagyok, mondja a virágmintás szoknyás. Mostanában mindig fáradt vagyok. Ez teljesen érthető, feleli a rövidhajú. Ha nekem kéne ápolnom az anyámat, azt hiszem, felkötném magam. Tíz percet sem bírunk ki veszekedés nélkül. Félrehúzódnak, elengednek a járdán egy sötétkék babakocsit. A rövidhajú hosszan néz utána. Hihetetlen, hogy már két éve csinálod, mondja. Két és fél. És lemondtam mindenről miatta. Pedig olyan csinos vagy. Ez a szoknya is iszonyatosan jól áll. A rövidhajú két ujjja közé csípi a szoknya anyagát, észreveszi, hogy nem is virágmintás. Leguggol. Mik ezek? Tessék, kérdezi a virágmintás szoknyás. A kis figurák a szoknyádon. Mindketten guggolnak, a szoknya mintáit nézik. A busz elhúz mellettük. Szerencsére nem dudált, mondja a virágmintás szoknyás. Néha szokott. Hívásod van. A rövidhajú kiveszi a telefont a farmer hátsó zsebéből, mutatóujjal végigsimítja a képernyőn. A férjem, mondja, és a telefont a füléhez szorítja. Nem, nem sokáig. Mindjárt, pár perc. Megérinti a piros gombot, visszacsúsztatja a telefont a farzsebébe. Menned kell, kérdezi a virágmintás szoknyás. Nem téma. Még lekísérlek. Ideges típus. Nem szereti, ha kések. Tudni akarja, hol vagyok. Féltékeny? Nem igazán. Nem féltékeny, inkább kényszeres. Valami baj van? A szokásos. Kapuzárasi pánik. Minden nőt meg akar dugni. Azt hiszi, nem veszem észre, hogy bámulja őket az utcán. Nemcsak a fiatalokat, az időseket is. Úgy értem, a velünk egykorúakat. Utánuk fordul. Hihetetlen, hogy ezt csinálja, és nem veszi észre magát. Mondjuk, nem reagálok. De minek? Mi értelme volna. És? Mit és? Mit fogsz tenni? Semmit. Mit tehetnék? Majd elmúlik. Adjak neki fél év szabadságot? Kilenc hónapot? Beleszeret az első nőbe, aki lefekszik vele.

Megállnak a tízemeletes bejárata előtt, a virágmintás szoknyás átnyújtja a könyvet. Akkor köszönöm. Még egyszer. Felnéz. Gyerekkoromban szerettem itt élni. Rálátni a várra. A zöld kupolákra. Ma már gyűlölöm. Ki sem nézek az ablakon. Elhúzó a függönyt. A várban sem jártam évek óta. A kutya hol harapott meg? Tessék? Mesélted, hogy gyerekkorodban megharapott egy kutya. Ugyanaz, amelyik a nővéredet, a nővéredet az ajkán. Azóta is látszik a harapás nyoma? Igen, feleli a rövidhajú. De nem zavarja. Ezt állítja legalábbis. Próbálok rábeszélni, hogy plasztikáztassa. Itt, a baloldalon, mutatóját az ajkához érinti. Ja, nem rá gondoltam, mondja a virágmintás szoknyás, a tiedre. Téged hol harapott meg. A bokámon, feleli a rövidhajú, az achilleszemet. Az ín szerencsére nem sérült. Tapintsd meg a heget. Leguggolnak. Itt? Igen. Érzem. De alig látszik. Aha. Néha el is feledkezem róla. Amikor zoknit vagy harisnyát húzok, beleakad a körmöm. Olyankor fáj. De nem a mozdulat, inkább az emlék. Felegyenesedik. Most már mennem kell, a férjem ideges lesz. Hát szia. Édesanyádat üdvözlöm. Szia, átadom. Nem mozdulnak. A napot halványszürke, áttetsző felhő takarja. Talán még alszik, mondja a virágmintás szoknyás. Néha egészen sokáig alszik délután. Pedig nem szed altatót. Irtózik a gyógyszerektől. Amit az orvos felír, azt is úgy kell beleerőltetni. Nehéz lehet. Megszoktam. Különben jól kijövünk.

Elindulnak felfelé a meredek utcán. Furcsa, hogy eltűntek a kutyások. Egy csapásra, mintha véget ért volna a hatóságilag kijelölt kutyasétáltatási idő. Amit kötelezően be kell tartani, különben jön a sintér. Nem aránytalan ez? Talán a pénzbüntetés is elég. Nem elég. Elzárás kell. Megoldhatatlan, a börtönök mind tele. Akkor nyakazás. Guillotine. Jó kis meló, cirkálsz a városban, begyűjtöd az illegális kutyasétáltatókat. De csak azt, aki nem szimpatikus. A jó pasiknak megkegyelmezel. Ez rád volna bízva. Tudtad, hogy az utolsó embert 77-ben végezték ki guillotinnal? 77-ben? 1977-ben? Az utolsó embert? Mekkora hülyeség. Nevetnek. Nyílik a kapu, két kislány rohan ki az utcára. A rövidhajú elkapja az ajtót, mielőtt becsapódna. Gyere fel! A férjem örülne neked. Nem, nem, ha sokat kések, anyám dühöngeni fog. Fejük felett a harmadik emeleti ablakon kihajol egy szemüveges férfi. Még itt vagytok, az isten szerelmére, miért nem jöttök fel, ne ácsorogjatok egész este a kapuban megint. A virágmintás szoknyás felnéz, integet. Szia, nagyon rendes tőled, de most nem megy. Késésben vagyok. Majd máskor. Menj be, légszíves, és csukd be az ablakot, kiáltja a rövidhajú. Bemelegszik a szoba. És vegyél fel egy pólót legalább. A busz kékesszürke füstöt hagy maga után. Befogják az orrukat. A nap kibújik a felhők mögül, a szemközti ház fehér fala visszaveri a fényt. A virágmintás szoknyás a szeme elé kapja a tenyerét. Nem is a nap bújik ki, gondolja. Ettől a kurva fénytől megvakulok. Szabad kezével int, elindulnak lefelé a meredek utcán, a papucs talpa csattog a betonon.